

58 אם היו הנקעים והסלעים פחות מ**כאן** – פחותים משיעור עשרה
59 טפחים, נמדדו עמהם להפדות לפי חשבון בית זרע חומר שעורים
60 בחמישים שקל כסף, כיון שנקעים וסלעים אלו בטלים לגבי הקרקע,
61 והרי הם נישומים כחלק מהשדה.
62 המשנה מבארת את שומת הפדיון לפי השנים שנשארו עד היובל:
63 כיון שהתבאר ששדה בשיעור זרע חומר שעורים' הקדושה
64 לארבעים ותשע שנים נפדות בחמישים שקל כסף, והיינו חמישים
65 סלעים, לכן אם הקדישה – הקדיש האדם את שדהו שנים וכן שלש
66 שנים או יותר לפני היובל, יש לחלק את אותם חמישים סלעים
67 לארבעים ותשע שנים, ולפי חשבון זה נותן סלע ופונדיון לשנה,
68 שהרי כשנותן סלע לכל שנה, נמצא בסך הכל ארבעים ותשעה
69 סלעים, ואת הסלע החמישים יש לחלק לכל ארבעים ותשע השנים,
70 וכיון שבכל סלע יש ארבעים ושמונה פונדיונים, מוסיף פונדיון לכל
71 שנה, ונמצא שנתן בסך הכל חמישים סלעים ופונדיון ושהרי בשביל
72 הסלע החמישים די בארבעים ושמונה פונדיונים, והוא נותן ארבעים
73 ותשע, כנגד כל שנה ושנה, ופונדיון מיותר זה ניתן להכרע, שלא
74 ליתן להקדש סכום מדויק, אלא מעט יותר.
75 המשנה מבארת את אופן תשלום דמי הפדיון: ואם אמר הפודה, איני
76 רוצה ליתן את כל הסכום בבת אחת, אלא הריני נותן דבר שנה
77 בשנה – כל שנה סלע ופונדיון, שהם דמי אותה שנה, אין שומעין לו
78 לעשות כן, אלא נותן את בולו באחד – בבת אחת.
79 המשנה מבארת את החילוק שבין הבעלים הפודה את שדהו לבין
80 אדם אחר: אחד בעלים ואחד כל האדם – בין אם הבעלים הוא
81 הפודה ובין אם אדם אחר הוא הפודה, על הפודה לשלם מחיר זה של
82 בית זרע חומר שעורים בחמישים שקל כסף שכתבה התורה, בין אם
83 השדה יקרה ובין אם היא זולה. ומה החילוק בין בעלים הפודה את
84 השדה לבין כל אדם הפודה את השדה, אלא, שבעלים נותנין –
85 מוסיפים חומש, ושאר כל אדם אין נותנין חומש, שנאמר (שם כז
86 ט) 'ואם גאל וגאל את השדה המקדיש אתו ויסף חמשית כסף ערפך
87 עליו וקם לו'.

נמרא

88 הגמרא מבארת כיצד שמים את גודל הקרקע שראוי לזרוע בה כור
89 שעורים: תנא ברייתא, אומדן הקרקע הוא לפי כור זרע – מקום
90 הראוי לזריעת כור שעורים, ולא כור הבואה – ולא מקום שצומח
91 בו שיעור של כור תבואה, שהוא קטן יותר. והאומדן הוא לפי מקום
92 הראוי לזריעת כור במפולת יד – על ידי זריעה ביד, שאין נותנים
93 הרבה זרעים יחד, ולא מפולת שוורים – בזריעה שעל ידי שוורים,
94 שנותנים בה הרבה זרעים, והוא מקום קטן יותר.
95 מביאה הגמרא ברייתא נוספת בענין זה: תני לוי – שנה לוי ברייתא
96 זו, אין משערים את זריעת השעורים לא בזרע מצקה, שנותנים
97 זרעים רבים במקום קטן, ונגרם בכך הפסד למקדיש, שמשלם על
98 מקום קטן חמישים סלעים, ולא מידך – לא בזריעה דקה, כלומר
99 שנותנים מעט זרעים, כיון שנגרם בכך הפסד להקדש, שעל מקום
100 גדול משלם רק חמישים סלעים. אלא משערים בזריעה באופן בינוני.
101 שנינו במשנה: 'היו שם נקעים עמוקים בו' עשרה טפחים או סלעים
102 גבוהים עשרה טפחים אינן נמדדין עמה'.
103 מקשה הגמרא: מדוע נקטה המשנה שאין הנקעים נמדדים עם השדה
104 להיפדות לפי שיעור זרע חומר שעורים בחמישים שקל כסף, והרי
105 אף שאינם קדושים יחד עם כל השדה, אלא הם נחשבים כמקום בפני
106 עצמו, מכל מקום ליקדשו באנפי נפשיהו – יחול עליהם הקדש
107 בפני עצמו, ותהא שומתם לפי זרע חומר שעורים בחמישים שקל
108 כסף, ומדוע סוברת המשנה שאינם קדושים להיפדות בשיעור זה.
109 הגמרא מנסה לתרץ את הקושיא, ודוחה זאת: וכן תימא – ואם
110 תרצה לתרץ ולומר דבין דנקעים או סלעים אלו לא היו – אין הם
111 בשיעור בית כור, אלא פחות מכן, לא היו קדישי – אין הקדש חל
112 עליהם ליפדות לפי שיעור זה של זרע חומר שעורים בחמישים שקל
113 כסף, ובאה המשנה לומר שכיון שהם נחשבים כמקום בפני עצמו ואין

1 באמצע היובל, כלומר, שהמשנה מדברת ברא לפדות את השדה
2 באמצע שנות היובל, כגון לאחר עשרים שנה, ועומד בחודש ניסן
3 שהוא אמצע השנה, לא יאמר כיון שכבר יצא חצי משנה זו, אתן
4 להקדש רק חצי סלע וחצי פונדיון עבור שנה זו, אלא נותן להקדש
5 סלע ופונדיון שלם, והוא כונת המשנה שאין גואלין בפדות משנה,
6 דכל כמה ו-ומן דלא מליא ליה שנה – שלא נתמלאה שנה
7 שלימה, לא מגרע ליה – אינו מגרע כלום מפדיון שנה זו.
8 הגמרא מקשה על פירוש זה של המשנה: מאי קא משמע לן, האם
9 דאין מחשבין חדשים עם הקדש – שהבא לפדות שדה מהקדש,
10 אינו מחשב כמה חדשים עברו משנה זו ולפי זה ינכה להקדש מפדיון
11 שנה זו, אלא משלם להקדש כאילו היה פודה אותה מתחילת השנה,
12 הא בקדיא קתני – הרי הלכה זו נשנית במשנה בפירוש, ששנינו
13 בסיפא, אין מחשבין חדשים עם הקדש, ואם כן לא יתכן לפרש כן
14 ברישא. מתרצת הגמרא: לעולם הפירוש של הרישא הוא כמו
15 שאמרנו לעיל, והסיפא שאין מחשבין חדשים עם הקדש, מה פעם
16 קאמר, כלומר, מהו הפעם של הדין ששנינו ברישא שלא גואלין
17 לאחר היובל פחות משנה, משום דאין מחשבין חדשים עם
18 הקדש, אלא נותן להקדש כאילו היה פודה אותה מתחילת השנה.
19 שנינו במשנה: אין מחשבין חדשים וכו' להקדש, אבל הקדש מחשב
20 חדשים.
21 הגמרא מביאה ברייתא שמביאה מקור לדין זה: תנו רבנן, מנין שאין
22 מחשבין חדשים עם הקדש. משיבה הברייתא: תלמוד לומר
23 (ויקרא כז יח) 'ואם אחר היובל יקדיש שדהו וחשב לו תבהן את
24 תבסוף על פי השנים הנותרות', ומלשון 'השנים הנותרות' משמע,
25 שכל מה שנשאר חשוב שנים שלימים, ובא ללמדנו, ששנים אתה
26 מחשב ומגרע מהפדיון, ואי אתה מחשב חדשים, אלא נותן להקדש
27 כאילו היה פודה אותה מתחילת השנה. שואלת הברייתא עוד: מנין
28 שאם אתה רוצה לעשות – שאם ההקדש רוצה לחשב החדשים
29 שכבר יצאו לשנה – כאילו יצאה שנה שלימה, באופן שהקדש
30 מרוויח מכן, שההקדש עושה כן. מפסיקה הגמרא באמצע דברי
31 הברייתא, ומבשרת: ה"ב דמי – באיזה אופן מדובר, כגון דאקדישה
32 – שהקדיש את השדה בפלגא דארבעין ותמני – באמצע שנת
33 הארבעים ושמונה של יובל, ואם תחשוב החדשים שכבר יצאו כשנה
34 גמורה, נמצא שנשארו פחות משתי שנים עד היובל, ובפחות משתי
35 שנים עד היובל אינה נפדית בגרעון כסף, אלא צריך ליתן להקדש
36 חמישים סלעים כמו ששנינו לעיל (כד.). חוזרת הגמרא להמשך דברי
37 הברייתא: תלמוד לומר (שם) 'וחשב לו תבהן', ומשמע מכל מקום
38 – שלפעמים ההקדש מחשב את החדשים שכבר יצאו כאילו כבר
39 יצא שנה גמורה, והיינו באופן שההקדש מרוויח על ידי כך.

משנה

40 נאמר בתורה לגבי אדם המקדיש שדה אחוזה שירש מאבותיו, 'ואם
41 משדה אחרתו יקדיש איש לה' והיה ערפך לפי זרעו זרע חומר שעורים
42 בחמישים שקל כסף. אם משנת היובל יקדיש שדהו ערפך יקום. ואם
43 אחר היובל יקדיש שדהו וחשב לו תבהן את תבסוף על פי השנים
44 הנותרות עד שנת היובל ונגרע מערפך. ואם גאל יגאל את השדה
45 המקדיש אתו ויסף חמשית כסף ערפך עליו וקם לו' (ויקרא כז טז-ט).
46 משנתנו מבארת כיצד שמים את דמי הפדיון של שדה אחוזה:
47 המקדיש את שדהו – שדה אחוזה, שירשה מאבותיו בשעת היובל
48 – בזמן שהיובל נוהג, ובא לפדותה בשנה הראשונה ליובל, נותן
49 בתמורה לכל זרע חומר שעורים – קרקע בגודל כזה שניתן לזרוע
50 בה כור שעורים, חמישים שקל כסף, שנאמר 'ואם משדה אחרתו
51 יקדיש איש לה' והיה ערפך לפי זרעו זרע חומר שעורים בחמישים שקל
52 כסף' (שם כז טז).
53 אם היו שם – באותה שדה, נקעים – בקעים בקרקע העמוקים עשרה
54 טפחים או יותר, או שהיו בה סלעים גבוהים עשרה טפחים או יותר,
55 אין נמדדו עמהם להפדות לפי זרע חומר שעורים בחמישים שקל
56 כסף, אלא הם נישומים בפני עצמם לפי הערך האמיתי שלהם. אך

המשך ביאור למס' ערכין ליום שני עמ' ב

10 האומר שהמקדיש בשנת היובל ההקדש חל, והבא לפדותה צריך
 11 ליתן להקדש חמשים סלעים בפדיונה, מאי כוונת המשנה באמרה
 12 שאין פודים שדה לאחור יובל פחות משנה, הרי אם הקדישה בשנת
 13 היובל עצמה אפשר לפדותה מיד.
 14 מתרצת הגמרא: מי כפרת – וכי נראה לך, שלפי רב כוונת המשנה
 15 היא לאחור היובל ממש – שנה הסמוכה ליובל, ובא למעט שנת
 16 היובל עצמה שאין פודים בה, אין הפירוש כך, אלא מאי – מהו כוונת
 17 המשנה בלאחור יובל,

1 ושתי פונדיונות לכל שנה.
 2 אומרת הגמרא: שאכן על פרחי לפי שמואל, רבי ברכין סבירא
 3 ליה האומרים ששנת היובל שעברה אינה בחשבון שנות היובל הבא.
 4 הגמרא מקשה על רב ממשנתנו (ע"א): תא שמע קושיא על רב,
 5 שנינו במשנה, ולא גואלין – ואין פודים שדה אחר היובל פחות
 6 משנה אחת. בשלמא – המשנה מובנת לשמואל הסובר שהמקדיש
 7 בשנת היובל אין ההקדש חל, היינו ששנינו שלא גואלין לאחור
 8 היובל פחות משנה, וכוונת המשנה, שאם הקדישה בשנת היובל
 9 עצמה אינה צריכה ליגאל, משום שלא קדשה כלל. אלא לרב

המשך ביאור למס' ערכין ליום שלישי עמ' א

45 אלא אף מן ההקדש – גם מהזמן שהיתה השדה ביד ההקדש, קודם
 46 הפדיון, שאם אכלה הקדש שנה או שתיים, על ידי אכילת פירות
 47 הקרקע או השכרת הקרקע לאחרים, אי נמי – וכמו כן אם לא אכלה
 48 ההקדש כלל באותם שנים, אלא שהיתה לפניו – ברשות ההקדש.
 49 אין הפודה צריך לשלם על אותם שנים שעברו מעת ההקדשה ועד
 50 עת הפדיון, אלא נותן כלע ופונדיון לכל שנה שנשארה עד היובל.
 51 שנינו במשנה: ואם אמר הריני נותן כו' דבר שנה בשנה אין שומעין
 52 לו אלא נותן את כולו כאחד.
 53 הגמרא מבארת מהיכן נלמד דין זה: תנו רבנן, מנין אנו לומדים
 54 שאם אמרו בעלים הרינו נותנין דבר שנה בשנה – סלע ופונדיון
 55 לשנה, שאין שומעין להם, אלא עליהם לשלם את הכל יחד
 56 בתחילה, תלמוד לומר 'והשב לו הכהן את הכסף' (שם), ובאה
 57 התורה לומר, עד שיהא כסף בולו באחד. מסיימת הברייתא: אחד
 58 בעלים ואחר כל אדם, מה בין בעלים לכל אדם, שהבעלים נותנין
 59 חומש וכל אדם אין נותנין חומש, וכדן ששנינו במשנתנו.

1 בו שיעור הראוי לזריעת בית כור, הרי הם נפדים בשוים. והתניא
 2 בברייתא שאף במקום קטן חלה קדושה, שנאמר (שם כז יט) 'ואם
 3 משדה אחרת יקדיש איש לה', והרי יכלה התורה לומר 'אם
 4 מאחוזתו יקדיש', ובלשון 'שדה אחרת' מה תלמוד לומר – מה באה
 5 התורה ללמד, ומבארת הברייתא, לפי שגמאר באותו סטוק ששיעור
 6 פדיון שדה אחוזה הוא לפי 'זרע חומר שעורים בחמשים שקל כסף',
 7 אם כן אין לי ללמוד מלשון זו אלא אופן שהקדיש האדם קרקע
 8 שהיא פועל הנה – כשיעור הזה, שראוי לזרוע בה כור שעורים, מנין
 9 לרבות אפילו אם הקדיש שדה הראויה לזרוע בה רק לתה – חצי
 10 כור, וחצי לתה – רבע כור, סאה – אחד משלשים בכור, ותרקב –
 11 חצי סאה, והוא אחד מששים בכור, וחצי תרקב, שהוא אחד ממאה
 12 ועשרים בכור, שאפילו בזה פודים את השדה לפי זרע חומר שעורים
 13 בחמישים שקל כסף. תלמוד לומר 'שדה', מכל מקום – בכל אופן
 14 שהוא, ואפילו שדה קטנה ביותר, נאמרה בה פרשה זו. ואם כן חזרת
 15 הקושיא מדוע אותם נקעים העמוקים עשרה נפדים בשוים, ואינם
 16 נפדים לפי זרע חומר שעורים בחמישים שקל כסף.
 17 מתרצת הגמרא: אמר ר' עוקבא בר חמא, הך – כאן במשנתנו,
 18 מדובר בנקעים מלאים מים, דלאו בני זריעה נינהו – שאינם ראויים
 19 לזריעה, וקרקע שאינה ראויה לזריעה אינה נפדית בשיעור זרע חומר
 20 שעורים בחמישים שקל כסף, אלא בשוויה. ולכן אמרה המשנה שאין
 21 מקומות אלו נפדים לפי זרע חומר שעורים בחמישים שקל כסף, אלא
 22 לפי שוים.

משנה

60 נאמר בתורה לגבי שדה אחוזה שלא נפדתה על ידי בעל השדה
 61 שהקדישה אלא על ידי אדם אחר, ואם גאל יגאל את השדה
 62 המקדיש אתו ונסף חמישית כסף ערך עליו וקם לו, ואם לא יגאל את
 63 השדה ואם מכר את השדה לאיש אחר לא יגאל עוד, והיה השדה
 64 בצאתו ביובל קדש לה' בשדה החרם לכהן תהיה אחרתו (ויקרא כז
 65 יט-כא), והיינו שאם הבעלים פודים את השדה הרי היא חוזרת להם
 66 להיות שדה אחוזה. אבל אם אדם רז פודה את השדה מההקדש,
 67 מחזיק בה עד היובל, וביובל היא מתחלקת לכהנים.
 68 משנתנו מבררת את דינה של שדה שנפדתה מיד ההקדש לפני
 69 היובל: שדה שהקדישה הבעלים, וגאלה בעצמו מיד ההקדש, אינה
 70 יוצאה מידו ביובל, אלא נשארת בידו לעולם. וכן אם גאלה בנו של
 71 המקדיש, הרי השדה יוצאה ליד אביו ביובל ואינה ניתנת לכהנים,
 72 וכאילו פדאה האב בעצמו.
 73 גאלה אדם אחר, או אחד מהקרוכים של בעל השדה, שאינו בנו,
 74 וגאלה בעל השדה מידו של הקונה קודם היובל, הרי היא יוצאה
 75 לכהנים ביובל. שהרי אם היתה נשארת ביד הפודה הראשון היתה
 76 מתחלקת לכהנים ביובל, ואף עתה כיון שבאה השדה לבעלים מכח
 77 הלוקח ולא מכח עצמו, אם כן כמו שהשדה יוצאת ביובל לכהנים
 78 מיד הלוקח, כך היא יוצאת מיד הבעלים הבא מכוחו.
 79 המשנה מבארת את הדין באופן שהפודה את השדה היה כהן; אם
 80 גאלה – פדה את השדה אחד מן הכהנים, ועתה כשהגיע היובל הרי
 81 היא תחת ידו של כהן, לא יאמר אותו כהן, הואיל ודין השדה
 82 עתה שהיא יוצאה לכהנים ביובל, והרי היא תחת ידו, ואני כהן,
 83 אם כן הרי היא שלי, ולא אחלוק בה עם הכהנים האחרים. אינו יכול
 84 לומר כן, אלא יוצאה מתחת ידו, ומתחלקת לכל אחיו הכהנים
 85 של אותו בית אב שהיה בכניסת היובל, בשוה.

23 מביאה הגמרא ראייה לתירוץ זה: דיקא נמי – כך אכן מדוקדק גם
 24 מלשון המשנה, דתתני דומיא דסלעים – שכתבה המשנה דין זה של
 25 נקעים יחד עם הדין של סלעים, ומשמע ששניהם עוסקים באופן
 26 דומה, וכשם שהסלעים אינם ראויים לזריעה שהרי קשים הם, כך גם
 27 הנקעים אינם ראויים לזריעה, והיינו שהם מלאים מים. מסיימת
 28 הגמרא: שמע מינה – אכן יש ללמוד כן מדיוק זה.
 29 מקשה הגמרא: אי הוי – אם כך, שהנקעים אינם ראויים כלל
 30 לזריעה, אפילו אם היו הנקעים או הסלעים בשיעור פחות מאן –
 31 פחות מעשרה טפחים נמי – גם כן נאמר שאינם נמדדים יחד עם
 32 השדה כולה, כיון שאינם ראויים לזריעה. מתרצת הגמרא: הנהו –
 33 אותם נקעים וסלעים הקטנים מעשרה טפחים אינם נחשבים כמקום
 34 בפני עצמו, אלא אותם נקעים, נגאני דארעא מיקרו – הם מכונים
 35 'ספלים של הקרקע', שהמים נאספים שם, ואותם סלעים 'שידרי'
 36 'דארעא' מיקרו – הם מכונים 'שדרות הקרקע', והיינו כעין שדרה של
 37 בהמה, שהעצמות בולטות מגופה, וכיון שאין להם שם בפני עצמם
 38 אלא הם בטלים לקרקע, נמדדים עמה.
 39 שנינו במשנה: 'הקדישה שתיים ושלוש וכו' שנים לפני היובל, נותן
 40 סלע ופונדיון לשנה'.
 41 הגמרא מביאה ברייתא בענין שומת הקרקע: תנו רבנן בברייתא,
 42 נאמר בפסוק (שם כז יח) 'והשב לו הכהן את הכסף על פי השנים
 43 הנותרת עד שנת היובל ונגרע מערךד', ולימדה בכך התורה שגרעת
 44 הערך אינה רק מאותם שנים שאכלה המקדיש קודם שהקדישה.

וסים ה"צמח צדק": היום היו אצלי הבעל שם טוב, הרב המגיד, ואדני אבי זקני מורי ורבי
 [אדמו"ר הזקן], וכל אחד אמר לי המאמר בסגנונו. -
 כעבור איזה שעות קרא ה"צמח צדק" את אדני אבי זקני מורי ורבי [מהר"ש] עוד הפעם,
 ואמר לפניו באור על המאמר.

שבת קודש יום ראשון יח שבט ה'תש"ג

שיעורים. חומש: יתרו, פרשה ראשונה עם פירש".
 תהלים: פחפט.
 תניא: פרק כג. ועם . . . כח בעולמות.

ה"צמח צדק" ספר לבנו אדני אבי זקני מורי ורבי [מהר"ש], אשר הדרוש "ומראיהם
 ומעשיהם" - "תורה אור" פרשת יתרו - הוא דרוש הראשון שאמר הרב המגיד ממעזריטש
 בשעת קבלו את הנשיאות - חג השבועות תקכ"א - כפי אשר שמעו רבנו הזקן מפי הרב
 מנחם מענדל מהאראדאק - בעל 'פרי הארץ' - שהיה באותו מעמד, רק שרבנו באר הדרוש
 על פי סגנונו.

המשך ביאור למס' ערכין ליום שלישי עמ' ב

1 הגמרא מביאה ברייתא בענין זה: תנו רבנן, נאמר בפסוק (שם כו כא)
 2 'והיה השדה בצאתו ביבל קדש לה' בשדה החרם לכהן תהיה
 3 'אחוזתו', מה תלמוד לומר - מה בא הפסוק להשמיענו בלשון
 4 'אחוזתו', מנין לשדה שיוצא - שעתידיה לצאת לכהנים ביובל, כיון
 5 שהקדישה הבעלים ולא גאלה, ולפני היובל גאלה מזההקדש אחד
 6 מן הכהנים, מנין שלא יאמר אותו כהן, הואיל והשדה יוצאה
 7 לכהן, והרי היא כבר תחת ידו, ותהא שלי, ולא תתחלק לכל
 8 הכהנים שבאותו משמר. ויוסיף אותו כהן ויאמר, ודין הוא - וקל
 9 וחומר הוא, אם בשל אחרים אני זוכה, שאם היה ישראל אחר גואל
 10 את השדה, הייתי זוכה בה ביובל יחד עם כל הכהנים, אם כן בשדה
 11 של עצמי, שכבר פדיתה קודם היובל, לא כל שכן שאזכה. תלמוד
 12 לומר 'אחוזתו', ללמד שרק אחוזה שירש מאביו תהא שלו, ואין זה
 13 - השדה שגאלה הכהן קודם היובל שלו, אלא יוצאת ממנו השדה
 14 ביובל. הא כיצד - מה עושים בשדה זו, דינה הוא שיוצא מתחת
 15 ידו, ומתחלקת לאחיו הכהנים שבאותו משמר שנכנס בו היובל.

27 ועדיין לא נגאלה, נקראת 'רטושי רטושין', עד היובל השלישי.
 28 ולעולם אין הכהנים נכנסין לתוכה, עד שיגאלנה אחר, וכשיגיע
 29 היובל הבא, תצא השדה ביובל ותתחלק לכהנים.

נמרא

30 הגמרא מבארת את טעם מחלוקתם של התנאים במשנתנינו. שואלת
 31 הגמרא: מאי טעמיה דרבי יהודה, שאמר שאם לא גאלה שום אדם,
 32 נכנסים הכהנים לתוכה ונותנים להקדש את דמיה. משיבה הגמרא:
 33 גמר - למד זאת רבי יהודה בגזירה שוה של תיבות 'קודש' 'קודש'
 34 ממקדיש בית, שנאמר לגבי המקדיש את ביתו (ויקרא כו יד) 'ואיש
 35 כי יקדש את ביתו קדש לה', ונאמר לגבי המקדיש שדה אחוזה (שם
 36 כו כא) 'והיה השדה בצאתו ביבל קדש לה', מה להלן - כמו שלגבי
 37 המקדיש את ביתו מדובר בךמים, שאין הבית יוצא מרשות הקדש
 38 ללא דמים, אף כאן, לגבי שדה אחוזה, אינה יוצאת מרשות הקדש
 39 אלא בךמים, ולכן אם לא גאלה אחר עד היובל, צריכים הכהנים
 40 לתת את דמיה להקדש, ורק אז נוטלים אותה.

משנה

16 המשנה מבארת את דין שדה אחוזה שהוקדשה, ולא נגאלה קודם
 17 היובל: הניע היובל, ולא נגאלה השדה לא על ידי הבעלים ולא על
 18 ידי אחר, הכהנים של המשמר שנכנס בו היובל נכנסין לתוכה
 19 חוכים בה, וכיון שלא גאלה שום אדם ולא ניתנו דמיה להקדש,
 20 נותנין הכהנים את דמיה להקדש, לפי שווי הפדיון שכתבה התורה,
 21 זרע חומר שעורים בחמישים שקל כסף, דברי רבי יהודה. רבי
 22 שמעון אומר, הכהנים נכנסין לשדה חוכים בה, ולא נותנין דמים
 23 להקדש. רבי אליעזר אומר, כשמגיע יובל ראשון לא נכנסין
 24 הכהנים לשדה ולא נותנין דמים, אלא נקראת 'שדה רטושין' -
 25 שדה עזובה, עד שיגיע היובל השני, ואם הניע גם היובל השני
 26

41 ממשיכה הגמרא ומבארת: ורבי שמעון, האומר שנוטלים אותה
 42 הכהנים ללא דמים, טעמו הוא כיון דגמר - שהוא לומד בגזירה שוה
 43 'קודש' 'קודש' 'מכבשי עצרת' - שני כבשים הקרבים בחג השבועות,
 44 שאף בהם נאמר (שם כג כ) 'על שני כבשים קדש יהיו לה' לכהן, מה
 45 להלן - כמו ששני הכבשים הללו ניתנים לכהנים בךנים, אף כאן,
 46 בשדה אחוזה, ניתנת להם השדה בךנים.
 47 הגמרא מבארת עתה מדוע כל תנא לא דרש כדרשת חבירו. שואלת
 48 הגמרא: ורבי [יהודה] נמי - ואף לדעת רבי יהודה, גיליף מכבשי
 49 עצרת - מדוע לא נלמד גזירה שוה זו מכבשי עצרת, ללמד שניתנת
 50 השדה לכהנים בחינם. משיבה הגמרא: רבי יהודה סובר שדנין -
 51 לומדים בגזירה שוה קרשי בךך תפיר.